

Natura 2000-handleplan

Nordlige del af Sorø Sønderskov

Natura 2000-område nr. 160
Habitatområde H141

2. planperiode 2016-21

Titel:

Natura 2000-handleplan Nordlige del af Sorø Sønderskov.

Udgiver:

Sorø Kommune, Teknik, Miljø og Drift, Rådhusvej 8, 4180 Sorø Kommune.

År:

Udkast 2016

Forsidefoto: Gammelt asketræ, langs Jyderupstien i Sorø Kommune

Kort: Copyright © Kort- og Matrikelstyrelsen

Må citeres med kildeangivelse.

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
Baggrund.....	5
Redegørelse for gennemførsel af seneste handleplan	6
Behov for indsatser	7
Indsatser fordelt på aktør.....	7
Prioritering af den forventede indsats	7
Forventede initiativer og interessentinddragelse.....	7
Bilag 1: Indsatsprogram og sammendrag af den statslige Natura 2000-plan	8
Bilag 2: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag.....	9

Resumé

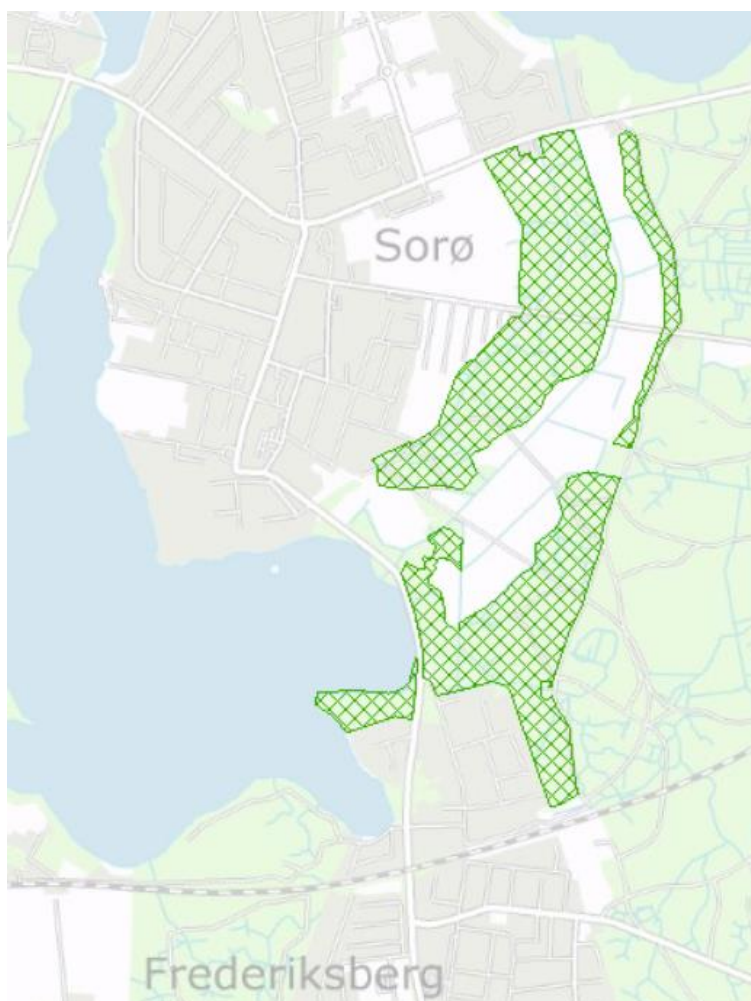
Natura 2000-område nr. 160 Nordlige del af Sorø Sønderskov består af ét habitatområde (H141) på 81 ha tæt på Sorø by i den nordlige del af Sorø Sønderskov.

Skoven er udpeget som Natura 2000-område, fordi den er levested for den sjældne bille eremit, som lever i gamle, delvist hule træer med solbeskinnede trækroner og stammer. Eremit er en prioriteret art i EU, dvs. at Danmark har et særligt ansvar for at beskytte denne art. I den sydlige del findes et større område med den prioriterede skovnaturtype, elle- og askeskov. Desuden er der arealer med bøg på muld og ege-blandskov.

Størstedelen af området er privatejet fredskov, domineret af løvskov i varierende alder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages af Naturstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat.

Handleplanen skal beskrive den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området "Nordlige del af Sorø Sønderskov" inden udgangen af 2021. Som noget nyt skal handleplanen kun omfatte selve habitatområdet. Da praktisk taget hele habitatområdet er omfattet af fredsskov, varetages indsatserne af Svanas (tidligere Naturstyrelsens) 12. årlige planlægning. Der er derfor ikke beskrevet nye indsatser i denne plan.

Indsatserne er udført af Sorø Kommune på egne og på privatejede arealer, overvejende udenfor habitatområdet i henhold til den forudgående Natura 2000 plan. Desuden kan indsatser udføres af lodsejere, så vidt muligt på frivillig basis. Der findes blandt andet en række tilskudsordninger, som kan søges gennem NaturErhvervstyrelsen.

Baggrund

Statens Styrelse for Vand og Naturforvaltning (SVANA) har udarbejdet Natura 2000-planer for de 252 udpegede beskyttelsesområder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte beskyttelsesområde og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2016–2021. Natura 2000-planerne kan ses på SVANA's [hjemmeside](#).

Ud fra Natura 2000-planerne har kommunerne udarbejdet kommunale handleplaner, som skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder.

Sorø kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Naturstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Naturstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021.

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i miljømålsloven (nr. 1531 af 8. december 2015 med senere ændringer), bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000- handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner af 27. juni 2016) og bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning (bekendtgørelse nr. 946 af 27. juni 2016).

Den kommunale handleplan skal ifølge lovgivningen indeholde:

- En prioritering af kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag
- De forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevareministeriet og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

De kommunale handleplaner skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen, for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen, og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner.

Den kommunale Natura 2000-handleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 425 af 18.maj 2016). For samtlige statslige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Handleplanerne har et indhold, der ikke adskiller sig fra de oplysninger, som allerede er givet i de miljøvurderede Natura 2000-planer. Da handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser eller yderligere vil kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt, er det kommunens vurdering, at der ikke er behov for en fornyet miljøvurdering.

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

De kommunale handleplaner for første planperiode har været gældende siden udgangen af 2012. Kommunen har i den mellemliggende periode arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-handleplanen for planperioden 2010-2015.

Nedenstående tabel viser en oversigt over de realiserede projekter inden for Natura 2000-området.

Tabel 1. Følgende projekter er finansieret via kommunens egne midler eller DUT-midler:

Sorø Kommune	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet
	<i>Etablering af græsningsfaciliteter: fangfolde, låger og oplysningsskilte på Flommen inkl. skovgræsningsareal.</i>	-	3 fangfolde, 2 låger og 2 oplysningsskilte. <i>55% finansieret via Natur og Miljøprojekter fra landdistriksmidlerne.</i>
	<i>Gennemgang af træer hhv. i alléen langs Skælskørvej og langs Sorø Sø inden fældning.</i>	<i>Ca. 800 meter allé</i>	<i>Ca. 3 km. søbred</i>
	<i>Fældede allé-træer lægges ind i habitatområdet.</i>	<i>Ca. 25</i>	-
	<i>Træer beskæres som "Træruiner" i stedet for at fældes.</i>	<i>2 stk.</i>	<i>3 stk.</i>

Der er ikke iværksat Life-projekter inden for Natura 2000-området.

Ud over de ovennævnte indsatser har kommunen søgt at gennemføre Natura 2000-handleplanen gennem følgende tiltag:

- Sorø Kommune har afholdt offentlige møder for lodsejere og borgere i juni 2012.
- Sorø kommune har oplyst om NaturErhvervstyrelsens støtteordninger til naturpleje på deres hjemmeside.

Behov for indsatser

Natura 2000-planen for Natura 2000-område nr. 160 Nordlige del af Sorø Sønderskov, beskriver de konkrete mål for indsatsen. Indsatsprogrammet for 2016-21 kan ses i bilag 1, mens naturtyper og arter på udpegningsgrundlag fremgår af bilag 2.

Retningslinjen om at sikre velegnede levesteder for eremit i kort afstand uden for Natura 2000-området er udgået. På den baggrund har kommunen vurderet, at der ikke er behov for konkrete forvaltningstiltag i denne planperiode.

Indsatser for skovnaturtyper på de fredsskovspligtige arealer videreføres fra sidste planperiode, da de vedtagende skovhandleplaner gælder i 12 år, dvs. perioden 2010-2021.

Indsatser fordelt på aktør

Det vurderes, at der ikke er behov for en nærmere fordeling af indsatserne for de enkelte retningslinjer i Natura 2000-planens indsatsprogram.

Prioritering af den forventede indsats

Der er ingen ny indsats.

Forventede initiativer og interessentinddragelse

Eremitten er beskyttet ifølge Habitatdirektivets bilag II og IV. Den må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og dens levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Sorø Kommune er derfor særligt opmærksom på eremit ved planlægning og udførsel af projekterne omkring artens levesteder. Kommunen vil inddrage lodsejere og kommunens Grønt Forum i den løbende sikring af habitatområdet som levested for eremit.

Bilag 1: Indsatsprogram og sammendrag af den statslige Natura 2000-plan

De overordnede mål for Natura 2000-område nr. 160 Nordlig del af Sorø Sønderskov er, at den sjældne bille, eremit, prioriteres højt i området, og sikres gunstig bevaringsstatus gennem bevaring og genopretning af dens levesteder, og sikring af gode spredningsmuligheder. Artens robusthed overfor forandringer sikres ved tilstrækkelig store bestande.

Retningslinjerne er opdelt i generelle retningslinjer, der gælder for alle områder og specifikke retningslinjer for det enkelte Natura 2000-område. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk. Områdets fredskovpligtige skovnaturlyper er omfattet af retningslinjer i Natura 2000-planen 2010-15 og videreføres i denne plan.

Generelle retningslinjer

- Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.
- Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter.
- For skovnaturlyper skal sikres en skovnaturlypebevarende drift og pleje. I særlige tilfælde kan permanent ophør af drift (urørt skov) være nødvendig for at opfylde direktivforpligtelsen.
- Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Områdespecifikke retningslinjer

- Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på eremit, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang i den biogeografiske region.

Bilag 2: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde H141, som indgår i denne handleplan:

Naturtype - Elle- og askeskov (91E0), med 0,1 ha ikke fredskov.

Art - Eremit* (1084)

Levestedskortlægning og tilstandsvurdering

Skovnaturtyperne er ikke kortlagt til 2. planperiode.

Der er foretaget kortlægning af levesteder for eremit ud fra eksisterende viden om tidligere, nuværende og potentielle levesteder for eremit, og artens krav til egnede og potentielle værtstræer. Kortlægningen omfatter levesteder uden for Natura 2000-området (se kort).

Ud fra kortlægningen er lavet en tilstandsvurdering af eremit i Natura 2000-området. Tilstandsvurderingen falder i 5 klasser, hvoraf arter i tilstandsklasse I og II opfylder kravet om gunstig bevaringsstatus, forudsat at der i fremtiden vil være levesteder i tilstrækkelig god tilstand.

I	II	III	IV	V
Høj	God	Moderat	Ringe	Dårlig

Naturtilstandsklassen for eremit i den nordlige del af Sorø Sønderkov er god (tilstand II).

Vurderingen skyldes et højt antal nuværende egnede værtstræer, som også vil være egnede om 25 år, samt et højt antal træer, der kan udvikle sig til egnede værtstræer om 25 år, samt en moderat dårlig lystilgang til nuværende egnede værtstræer.

